

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อให้การวิจัยสามารถค้นหาคำตอบตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง Mahasarakham University

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 4,429 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 40) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 351 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สถานศึกษา	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อำเภอบรบือ 74		27	954	54
อำเภอนาแก	77	28	1,021	56
อำเภอนาเชือก	50	18	575	36
อำเภอนาคู	34	13	425	26
อำเภอยางสีสุราช	25	9	323	18
อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย	59	22	812	44
รวม	319	117	4,110	234

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิทยาลัยมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ ลิเคิร์ต (Likert Rating Scale)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดโครงสร้างเนื้อหา และวิธีสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการเพื่อสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพและประสบการณ์ในการทำงาน และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของ ลิกิรท์ ภายในตัวแปรที่จะศึกษาคือ แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากกรรมการที่ปรึกษาแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา ความชัดเจนของภาษา ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

4.1 นายประมวลทรัพย์ ไวสาหลง ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนดงใหญ่วิทยาคม (รัชมังคลาภิเษก) อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม พิจารณาทางด้านเนื้อหาและโครงสร้าง

4.2 นายสินธุ์ แสงเนตร ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนหัวเรือพิทยาคม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม พิจารณาทางด้านภาษาและความเหมาะสม

4.3 นายศรายุช เขาวัวชาญ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกก่องโคกสูงหนองเต้ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม พิจารณาแบบสอบถามและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

5. ปรับปรุงแก้ไขตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วนำไปจัดพิมพ์

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ซึ่งไม่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน และครูผู้สอนจำนวน 15 คน

7. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้แบบสอบถามมาหาค่าความสอดคล้องรายข้อโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

8. เมื่อได้แบบสอบถามที่มีค่าตามเกณฑ์และตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยขอหนังสือขออนุญาตจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ถึงสถานศึกษาในสังกัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. เมื่อผู้บริหารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้รับแบบสอบถามและตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว จัดส่งคืนผู้วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแล้วและมีความสมบูรณ์ ดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

การปฏิบัติมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
การปฏิบัติมาก	ให้	4	คะแนน
การปฏิบัติปานกลาง	ให้	3	คะแนน
การปฏิบัติน้อย	ให้	2	คะแนน
การปฏิบัติน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

จากนั้นนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 10.0 for Window เพื่อหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 แล้วนำมาวิเคราะห์เป็นรายข้อและรายด้าน แล้วทำการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ เพื่อใช้ในการแปลความหมายทั้งรายข้อและรายด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ระดับแบบภาวะผู้นำ
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

- 1.1 การวิเคราะห์เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation)
- 1.2 การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน

- 2.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
- 2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t - test

Rajabhat Mahasarakham University